

Огляд ситуації на банківському ринку України

За період з 17.08.2015 по 21.08.2015

Основні події

- Згідно з опублікованими НБУ даними, чистий збиток банківської системи (без урахування неплатоспроможних банків) за 7 місяців поточного року склав 33,1 млрд. грн.
- Домовленості з власниками українських євробондів поки що не досягнуто. Не дивлячись на те, що нової офіційної інформації про переговори з реструктуризації зовнішнього боргу не надходило, ми схилиємося до компромісного варіанту (часткове списання боргу в межах 10-20%) протягом 1-3 тижнів. Невизначеність продовжує чинити тиск на курс національної валюти.
- Світовий банк виділив 732 млн. USD на реалізацію інфраструктурних проектів у житлово-комунальному господарстві України.
- За повідомленням НБУ, Банк «Фінанси та Кредит» виконав план капіталізації в рамках «Програми фінансового оздоровлення».
- ПриватБанк відклав на невизначений термін заплановані на 27.08.2015 р. збори власників єврооблігацій на 200 млн. USD з погашенням 23.09.2015 р., а також попросив кредиторів затвердити більш тривалу відстрочку погашення цінних паперів (15.01.2016 р. замість 01.12.2015 р.).

Нові законодавчі акти і документи НБУ

- 18.08.2015 р. прийнято Постанову НБУ №540, відповідно до якого з 2016 року квартальна звітність банків буде складатися у відповідність з міжнародними стандартами.
- 20.08.2015 р. прийнято Постанову НБУ №552, якою розширено умови участі банків у тендерах з розміщення депозитних сертифікатів.
- 20.08.2015 р. прийнято Постанову НБУ №544, яким регулятор розширив перелік винятків із заборони на переказ юридичними особами іноземної валюти на підставі індивідуальних ліцензій Національного банку України.
- 20.08.2015 р. прийнято Постанову НБУ №551, яка суттєво скорочує можливості переуступки банківських боргів нерезидентам, а також заміну боржника та кредитора за участю нерезидентів.

Тимчасові адміністрації та ліквідації

Минулого тижня регулятор і ФГВФО не приймали рішень про введення / виведення тимчасових адміністрацій або ліквідацію банків. Прийняті минулого тижня рішення з проблемних установам носили технічний характер.

Грошово-кредитний ринок

У банківській системі країни зберігається достатній обсяг короткострокової ліквідності, що, в першу чергу, пов'язано зі стабілізацією депозитної бази за відсутності якісних альтернативних джерел розміщення таких ресурсів. Мінімальний обсяг залишків на коррахунках банків минулого тижня склав 23,51 млрд. грн., максимальний – 27,49 млрд. грн. Обсяг коштів на коррахунках в банківській системі залишається істотним.

Обсяг іммобілізації ліквідності за допомогою фінансових інструментів НБУ минулого тижня склав 62,38 млрд. грн., що загалом відповідає показнику попереднього періоду. За період з 17.08.2015 р. по 21.08.2015 р. включно регулятором залучено 25,03 млрд. грн. шляхом розміщення депозитних сертифікатів на строк від 7 до 30 днів, а також 0,58 млрд. грн. шляхом розміщення депозитних сертифікатів на строк 86 днів. Ставки залучення по даному інструменту коливалися в діапазоні 19-22,99%. Крім того, 36,77 млрд. грн. іммобілізовано за допомогою депозитних сертифікатів овернайт (через постійно діючу лінію) за ставкою 18%.

Попит на рефінансування НБУ, поступово відновлюється, хоча обмежений високою вартістю таких ресурсів, а також жорсткими обмеженнями, що накладаються на

банки-одержувачі з боку регулятора. Обсяг залучених банківськими установами минулого тижня кредитів рефінансування НБУ склав 199 млн. грн. Процентна ставка по середньостроковому рефінансуванню (89 днів) склала 30% річних, по короткостроковому (овернайт) - 33% річних.

Оборот міжбанківського кредитного ринку за період 17-21 серпня склав 9,59 млрд. грн. При цьому, процентні ставки за міжбанківськими кредитами і депозитами дещо збільшилися.

Банківський сектор є другим за обсягом інвестицій (після НБУ) інвестором в державні цінні папери внутрішнього боргу. Із загального обсягу ОВДП в обігу (станом на 21.08.2015 р. – 493,08 млрд. грн. за сумою основного боргу) в портфелях банків перебуває 83,03 млрд. грн. Практично всі ключові групи учасників ринку минулого тижня наростили портфель ОВДП; загальний обсяг зазначених цінних паперів (за сумою основного боргу) зріс у зазначеному періоді на 2,8 млрд. грн. Вкладення банківських установ в держпапери внутрішнього боргу при цьому збільшилися на 0,95 млрд. грн., що сформувало третину приросту.

Індекс депозитних ставок, що розраховується НБУ та компанією Thomson Reuters, демонстрував різноспрямовану динаміку (п'ятниця/п'ятниця) по більшості складових. Найбільш суттєво (на 0,21 в.п.) процентні ставки виросли по 6 місячним депозитами в дол.США; зростання ставок по аналогічних депозитах в Євро склав 0,20 в.п. Також подорожчали 3 місячні депозити в американській (на 0,10 в.п.) та європейській (на 0,17 в.п.) валютах. Процентні ставки за 9 і 12 місячними депозитами у гривні не змінилися; інші депозити в складі індексу подешевшали в діапазоні від 0,01 до 0,03 в.п., залежно від валюти і терміновості вкладень. Процентні ставки за залученими коштами в корпоративному станом на 20.08.2015 р.:

- ✓ середня ставка за депозитами ФО в національній валюті склала 21,5% (↓);
- ✓ середня ставка за депозитами ФО в іноземній валюті становила 8,0% (↑);
- ✓ середня ставка за депозитами ЮО в національній валюті склала 13,2% (-);
- ✓ середня ставка за депозитами ЮО в іноземній валюті становила 5,7% (↓).

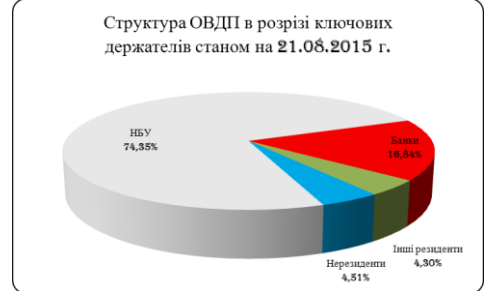
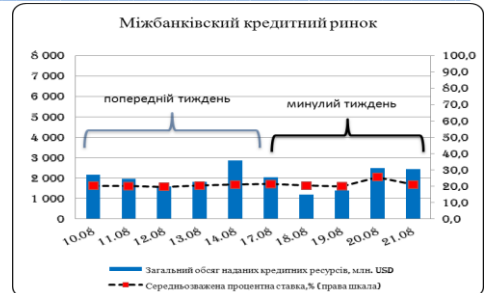
Ставки за кредитами для реального сектора демонстрували тенденцію до зниження (хоча таке зниження і є ситуативним). Згідно з даними НБУ, станом на 20.08.2015 р.:

- ✓ середня ставка за кредитами ФО в національній валюті склала 29,8% (↓);
- ✓ середня ставка за кредитами ЮО в національній валюті склала 20,4% (↓);
- ✓ середня ставка за кредитами ЮО в іноземній валюті склала 7,6% (↓).

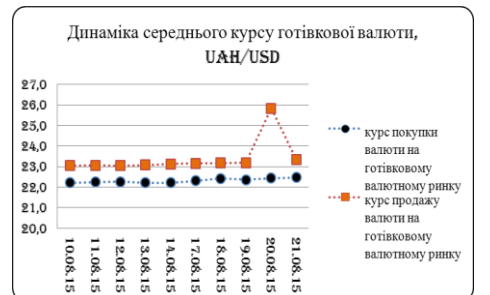
Валютний ринок

Незважаючи на аносований «прогрес у переговорах» стосовно списання частини зовнішньої заборгованості (за деякими даними, кредитори готові пробачити країні до 20% номіналу Єврооблігацій, уряд наполягає на 40%), довіра до гривні, з боку як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів, залишається низькою, що чинить тиск на курс національної валюти. При цьому, регулятор підтримував значні обсяги вилучення гривневої ліквідності, впливаючи, таким чином, на попит з боку фінансового сектора.

Коливання на готівковому ринку були більш значними, ніж тижнем раніше, що підігрівалося підвищенням попиту на валюту. Незважаючи на те, що банки в змозі частково задовольнити попит на готівковому валютному ринку, офіційна пропозиція готівкової валюти обмежена (у т.ч. адміністративними методами) та є менш привабливою через додаткові платежів (відповідно до Постанови КМУ №331 від 27.05.2015 р. фізичні особи, крім фізичних осіб, які здійснюють операції з купівлі іноземної валюти для погашення кредитів, сплачують збір на обов'язкове державне пенсійне страхування при здійсненні операцій з купівлі іноземної валюти в готівковій

21.08.2015	UAH	USD	EUR
3 мес.	21,03	7,85	7,27
6 мес.	21,42	8,5	7,65
9 мес.	20,71	8,44	7,68
12 мес.	21,34	8,79	7,96

формі).

На поточний момент складно оцінити потенційний вплив на курс можливого результату переговорів: з одного боку, якщо списання частини боргу все ж відбудеться, це може зменшити тиск на платіжний баланс та надати підтримку національній валюті. У той же час, незалежно від результату переговорів з кредиторами, платіжна дисципліна країни викликає багато питань у інвесторів (кредиторів).

В умовах слабкої економіки, адміністративні інструменти впливу залишаються для НБУ ключовим інструментом регулювання ринку. Так, на початку вересня ймовірно будуть продовжені норми, закріплені постановою НБУ №354 від 03.06.2015 р.: обов'язковий продаж 75% валютної виручки, вимоги повернення валютної виручки в Україну в термін до 90 днів, обмеження на продаж іноземної валюти в одні руки в межах 3 тис. грн. на добу, а також на видачу валютних вкладів в іноземній валюті в еквіваленті 15 тис. грн. на добу одному клієнту.

